

Innovasjon

Lærer av de beste i Europa

Internasjonalt samarbeid gir gjensidig læring, mener Harry Bjerkeng, som her snakker til noen av sine prosjektpartnere.

Av Torkil Marsdal Hanssen

Flere års tett samarbeid med europeiske håndverkerorganisasjoner har gjort Arve Haugan og Harry Bjerkeng enda sikrere i sin sak: Vekselløpet må gjeninnføres i norsk fagopplæring.

Gjennom Interreg-prosjektene BSR-Quick og Quick IGA, har Håndverkerforeningen Trondheim, NHO Håndverk og Nordisk håndverksforum vært med på å løfte fram Europas aller beste håndverksutdanninger. På dette området kan Norge lære mye av andre europeiske land, mener Arve Haugan i Håndverkerforeningen i Trondheim og Harry Bjerkeng, leder i Nordisk håndverksforum.

Vil ha tilbake vekselløpet

– Ikke minst har vi sett hvordan den tyske fagutdanningen fungerer. De har beholdt det såkalte vekselløpet, hvor elevene kombinerer teori og praksis gjennom hele utdanningsløpet. Utdanningsmodellen vi har brukt i Norge de siste 20 årene, tvinger eleven inn i en toårig teoriutdanning, før de kan gå ut i praktisk opplæring, sier Bjerkeng, og peker på at nettopp den norske modellen kan være en av grunnene til at en av tre elever i dag dropper ut av fagutdanningen.

“ – De siste årene er det jobbet aktivt for å påvirke norske myndigheter til å implementere vekselløpet i norsk fagopplæring

– De siste årene er det jobbet aktivt for å påvirke norske myndigheter til å implementere vekselløpet i norsk fagopplæring. Vi registrerer at utdanningsministeren stadig oftere benytter vekselløp-ordet. En gjeninnføring av vekselløpet i videregående opplæring vil titusenvis av norske ungdommer dra nytte av, mener Bjerkeng.

Vanskelig å få med bedriftene

Ønsket om å utvikle den norske lærlingordningen var en viktig motivasjon for Håndverkerforeningen i Trondheim til å gå inn i Interreg-samarbeidet Quick sammen med over 50 partnere fra 12 land i Østersjøregionen.

– Den norske lærlingordningen var i liten grad internasjonalisert. Fra vår side ønsket vi å se på muligheten for å etablere utvekslingsordninger for norske lærlinger, ta del i innovasjonsprogrammer i fagopplæringen og styrke den internasjonale kontakten inn mot norske håndverks-

bedrifter, forteller Haugan. Han innrømmer at det har vært tungt å vekke entusiasme og få med norske håndverksbedrifter i mer omfattende internasjonalt arbeid.

– Det er stort sett ildsjelene vi har fått med oss. De norske bedriftene er i mange tilfeller små bedrifter som

er opptatt av den daglige produksjonen, og står uten en klar administrativ ressurs, forklarer Haugan, som likevel mener at hans medlemsbedrifter nyter godt av deltakelsen i Quick-prosjektet.

Drar nytte av kunnskap

– Selv om vi kanskje ikke har nådd så langt som vi ønsket i forhold til utvekslingsordninger for norske lærlinger, har vi lært mye om både fagutdanning, godkjenningsordninger og håndverksbedrifter i Østersjø-regionen – nettopp den regionen mange norske bedrifter rekrutterer håndverkere fra. Dette har gjort oss bedre i stand til å besvare både bedriftenes og myndighetenes mange spørsmål knyttet til innrykk av utenlandsk arbeidskraft, sier Haugan.

Solid partnerskap

Håndverkerorganisasjoner og -bedrifter i Østersjø-regionen har i en årrekke jobbet sammen i det formaliserte samarbeidsorganet Hansaparlamentet. Gjennom finanskrisen har partnerskapet satt fokus på flere av utfordringene som har dukket opp i kjølvannet av finanskrisen. Quick-prosjektet har gitt partnerskapet nye verktøy gjennom etableringen av [Baltic Sea Academy](#), et samarbeid mellom 15 universiteter og høyskoler som bidrar til kunnskapsbasert utvikling av små og mellomstore håndverksbedrifter.

– Særlig har de baltiske landene fått kjenne på finanskrisen og flukten av arbeidskraft. I kjølvannet av Quick-prosjektet var spesielt Litauen og Polen aktive for å få reist et prosjekt som kunne bidra til å fornye og effektivisere små og mellomstore håndverksbedrifter, forklarer Harry Bjerkgeng. Dette endte opp i samarbeidsprosjektet Quick IGA, som fokuserte på SMB-utvikling gjennom likestilling av kjønn og alder.

– Her i Norge hadde vi gjennom flere år sett at riktig blanding av kjønn og alder blant arbeidstakere ga

Arve Haugan og Harry Bjerkgeng slapper av mellom slagene på en benk i Gdansk.

positive utslag i bedriftene. Med bakgrunn i flukten av arbeidstakere i Baltikum, var de svært interessert i å ta del i denne kunnskapen og våre gode erfaringer knyttet til mesterutdanning for ektefeller i familieforetak. I oppfølgerprosjektet ble vår rolle i større grad å eksportere kunnskap enn i det første Quick-prosjektet. Like fullt ser vi at videreføringen av prosjektsamarbeid åpner opp for nye samarbeidsmuligheter, sier Bjerkgeng.

Internett: www.bsr-quick.eu
 Prosjektperiode: 2009 - 2012

Budsjett: 3.688.000 €
 Norsk finansiering: 94.000 €

Norsk prosjekteier: Håndverkerforeningen Trondheim

Kontaktperson: Arve Haugan
 Mob +47 920 60 480
arve.haugan@olk.no

Prosjektledelse: Hanseatic Parliament, Tyskland

Norsk partner: NHO Håndverk

Partnerskap: Polen (18), Tyskland (9), Russland (6), Hviterussland (4), Litauen (3), Sverige (3), Norge (2), Finland (2), Estland (1), Latvia (1), Danmark (1), Ukarina (1)

Akronym: BSR-Quick

Internett: www.quick-iga.eu
 Prosjektperiode: 2011-2014

Budsjett: 1.655.000 €
 Norsk finansiering: 20.000 €

Norsk prosjekteier: Nordisk håndverksforum

Kontaktperson: Harry Bjerkgeng
 Tlf +47 22 52 03 06
harry.bjerkgeng@gmail.com

Prosjektledelse: Hanseatic Parliament, Tyskland

Partnerskap: Tyskland (3), Polen (2), Hviterussland (2), Norge (1), Finland (1), Sverige (1), Latvia (1), Litauen (1)

Akronym: Quick IGA